

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANERBLADET

NR. 8 OKTOBER 1963 48. ÅRGANG

Månedsskrift
for Soransk
Samfund

BANKEN
for **SORØ**
OG OMEGN
Aktieselskab

 KNALLERT

- til hårdt dagligt slid

**Kaina Rustolie - Kaina Vaabenolie - Kaina Loddefedt
Nova Slagloddepulver - Nova Svejsepulver**

De kendte Kaina- og Nova-Produkter
fra Vissinggaard Laboratorium anvendes paa Værksteder
Garager og Fabrikker overalt i Danmark.

Forlang Kaina- og Nova-Produkter hos Deres Handlende.
Tønning St. VISSINGGAARD LABORATORIUM Tlf. Brødstrup 414

Johs. Brinck

AUT.
GAS- OG VANDMESTER
SORØ

V. POULSEN & A. SØRENSEN
Murermestre og Entreprenører

Kontor: Molbechs Allé 8 - Kl. 8,30-17 - Telf. 420-151

Grundlagt 1917

ORLA V. NIELSEN

Telefon Sorø 258

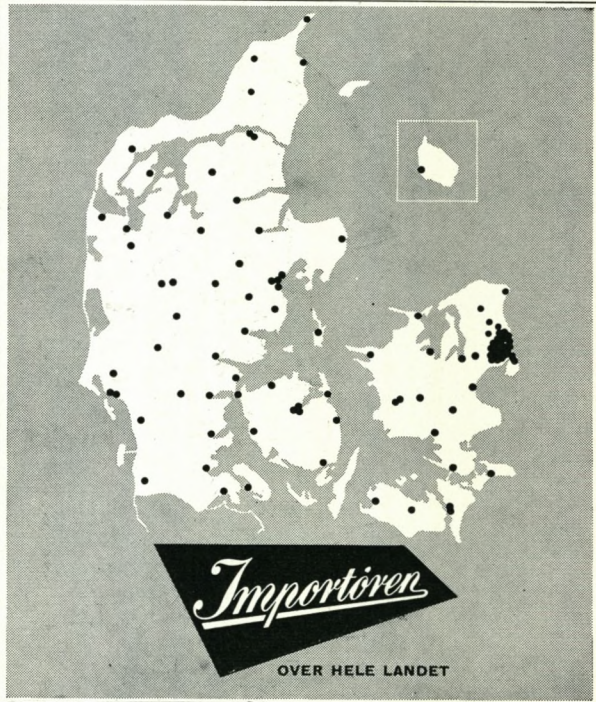
Byens førende forretning i
Akademibeklædning

Sorø Akademis I. Skovdistrikt

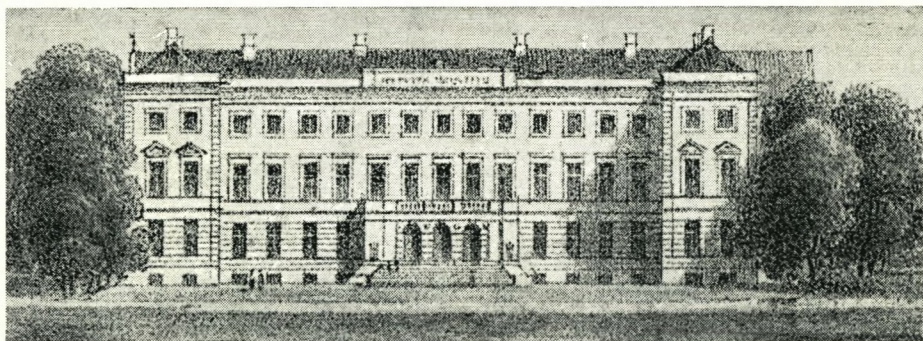

Har De kakkellovnen, har vi brændet

Telefon 125

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORANER-BLADET

OKTOBER 1963

48. ÅRGANG

NUMMER 8

Maskerade på Sorø Akademi

VED POUL SCHJÆRFF

Fra to forskellige sider har jeg i løbet af de sidste par år fået tilsendt et meget mærkeligt dokument, hvis lange titel lyder: »Fratergaardens Adresseavis. (Organ for den akademiske Oplysning). Redaktionssekretær: Peter Nielsen, Akademivægter. [Akademiets vægter i årene 1885—1898 hed Hans Peter Nielsen]. Trykt i Sorø, undertrykt i Haslev, fejltrykt i Ringsted, redigeret paa Akademiet. Omdelt paa Maskeraden«. Avisen omfatter fire sider, højden nogenlunde som Soraner-Bladets tidligere format, derimod lidt smallere. Under »hovedet« følger en overraskende nummerering: »No. 101 —Mandagen den 31. Februar 1897. — 70. Aarg.«

Længe grublede jeg over, hvorfra denne avis skrev sig; det eneste faste udgangspunkt var ordet »Maskerade«;

men endnu intet resultat. Dog, lykken, der står den kække og den frække bi, smilede endelig også til mig; da jeg for nogen tid siden »bladrede« i en gammel årgang af Soraner-Bladet, fandt jeg i 11. årgang, nr. 10, oktober 1926, en artikel om den sidste maskerade på Sorø Akademi samt adresseavisens første side i facsimile. Gåden var løst! Artiklens forfatter var lektor Lauritzen, der, støttet til skoleprogrammerne, påviste, at der fra 1866 (og rimeligvis før) til 1897 hvert 5. år fastelavsmandag har været afholdt maskerade på skolen. Lauritzen selv har oplevet festerne 1882 (man havde holdt en pause på 6 år, derfor ikke 1881), 1887 og 1892 og karakteriserer dem som temmelig kedelige; men 1897 tog man revanche, da »lærerkollegiet«, som

Lauritzen udtrykker det, »var ungt i Sindet«; og rektor Hoff, som bravt havde kritiseret maskeraderne, gav sin tilslutning til at afholde »Maskebal« (ægte Hoffsk vending). Løjernes skueplads var lovsangssalen og »Selskabssalen«, den nuværende grønne sal; den blå og den røde gang rummede på den tid den naturhistoriske samling, og altansalen (lærerværelset) den fysiske; for at tilvejebringe forbindelse mellem de to selskabslokaler, sættes to plankeværker, som begrænsede en gang fra dør til dør i altansalen, og ad denne gang var der aftenen igennem livlig færdsel.

På stengangen markerede en række grantræer samt en kopi af jernporten ved Filosofgangens nordre ende, at gennem porten gik man ind i Filosofgangen, hvor en kopi af Mouritzens ledvogterhus yderligere forhøjede illusionen. I Filosofgangen var der optræden af en berømt bondesanger (daværende sanglærer Emil Jæhnigen) og den berømte eller ubegribelige professor l'Abri (Lauritzen, spillende på hans øgenavn Lafritz); på et teater, der administreredes af daværende adjunkt Matthiessen (»Møk«) opførtes Holbergscener, en pantomime, og den verdensberømte operasanger Brøl-i-sky udfoldede sine stemmemidler. En monolog og en trilogi leveredes i »Enden«, en forhøjning i den daværende naturhistorieklasse. Desuden var der spising og dans — det hele afvikledes i tiden fra kl. 19,30 til kl. 1.

Adresseavisen indeholder foruden ovennævnte fyldige program tillige en beretning »Fra vor Hovedstadskorre-

spondent«, dateret den 30. Februar 97, der anbefaler ikke længere at styre til højre eller venstre (allusion til datidens politiske stridigheder), men styre lige ud efter næsen, så vil man finde aftenens forskellige forlystelser. Derefter meddeles en række »Telegrammer«, bl. a.: »Det forlyder i Hofkredse, at Hs. Maj. Kongen i Gaar i en snævrere Kreds udtalte sin Tilfredshed med velblivende at holde Hoff i Sorø«. — »Trafiken. Fyn sidder fast mellem Store- og Lille Bælt«. — »Privattelegram. Wien, 31. Febr. Gad nok være med i Aften« (Adj. Gad var dengang i Wien).

For yderligere at underholde læserne påbegynder redaktionen en række spændende romaner i originalt sprog. Der meddeles her to prøver, den ene oversat fra russisk til fransk, den anden fra polsk til tysk. Desværre tillader pladsen her kun at bringe den ene prøve, vi vælger den tyske:

»Nehmen Sie sich in Acht für das Tabacsrauchen«. Novelle von Diedrich Busenfreund.

»Was sollen wir uns fürmachen heute Abend«, sprach der kleine Peter an seinen Kamerad Oluf. — »Wir können nach dem Bahnhof gehen und unterwegs einen Cigar rauchen« antwortete Oluf. — »Schön«, sprach der junge Peter, »das lassen sich hören«.

Sie gingen fort.

Aber draussen am Bahnhofweg hinter einen Baumstam lauerte der böse Hr. Matthiessen auf eine bequemer Gelegenheit zu einem Überfall auf die unchuldigen Kinder, und wie die beiden kleinen Tabacsraucher vorbeikam,

treten er vor und mit deufelartig Bösheit sprach er wie folgt:

»Werfen die Cigaren, faule und wahnsinnige Kinder, wandert zurück nach die Academi und nehmen einen Zimmerarrest für ihre Übertreten — und lassen sie mich nicht oftern in solches nehmen. In sehr niedergestimter Stimmung gingen die arme Kinder zurück, und der böse Hr. Matthiessen lachelte in seinem Schnurbart über die gut gelungene Abendteuer. Aber die Rache lauerte. (Forts.)

Fra »Vejledning for de Besøgende i Museerne« citerer vi: »Maaren vindes ofte — ogsaa den væne Maar«. — »Ugler fanges af Eleverne, naar de færdes paa Søen«. — »Torsk findes i alle Klasser, Dompap ligeledes«.

Blandt »Bekendtgørelser« findes: »Efterlysning. Nogle røde Hunde ere bortløbne og bedes mod en Dusør afleverede til Fru Jensen, Sygehuset«.

Efter de bedste mønstre publiceres nederst side 3 og 4 en fraklipningsføljeton »Kjærlighed og Søvand eller Løsagtig Haabløshed. Vandgang i 3 Dukkerter«, fortalt i en forholdsvis vellykket prøvestil (f. eks.: »På højre Haand havde han den lave Højskole, der ligger temmelig højt«), tilsat enkelte lokale hentydninger.

Hermed har jeg søgt — fyldigere end i lektor Lauritzens artikel — at give et indtryk af, hvad man kunne divertere sig med i pauserne. Aftenen blev en succes, de optrædende udfoldede sig, mens rektor Hoff trippede omkring i kjole og hvidt, kradsede sig i skægget (ægte Hoff-manøvre) og inspicerede og (efter lektor Lauritzens formening)

egentlig morede sig ganske godt; alligevel tror jeg, at han nok har haft en smule af den samme beklemmelse som rektor Lassen i Bauditz' »Krøniker fra Garnisonsbyen«.

— på selve stiftelsesdagen

søndag den 27. oktober

festligholder

CRICKETKLUBBEN SORANERNE

sit

10 års jubilæum

i *Ny Rosenborgs Selskabslokaler*,
H. C. Andersens Boulevard 5—7
med følgende program:

Kl. 17—18 Reception.

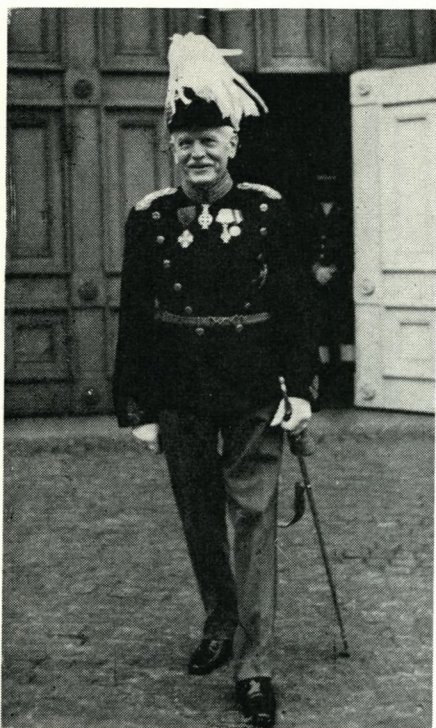
Kl. 18 Ordinær generalforsamling med dagsorden iflg. vedtægterne.

Kl. ca. 19,30 Fællesspisning — m. støtte fra *Silly Slip* serveres 3 stk. luksusmørrebrød m. 1 øl for 10 kr.

Efter spisningen hyggeligt samvær med mulighed for træning i BOWLING.

Anmeldelse til fællesspisningen senest fredag den 25. oktober skriftligt eller telefonisk til H. Hørby, Bregnegårdsvej 28, Hellerup (HE 1042) eller Sidney Nørgaard, Amager Boulevard 127, København S. (SU 5058).

Generalmajor Carl Jacobsen

* 24. september 1878 — † 23. september 1963.

Netop som man fra vide soranske kredse kredse og fra talrige andre venner forberedte sig til at hylde generalmajor Carl Jacobsen på 85 års dagen, indløb den sørgelige efterretning, at generalen dagen før var gået bort. Hans ret svage hjerte svigtede, spændingen ved dagens forløb har nok været for stor.

For soranere af mange årgange er dette dødsfald en personlig sorg; han havde venner blandt alle, gamle som unge.

Carl Jacobsen, der var søn af forpagter C. Jacobsen, Fænø hovedgård, kom på Sorø 1890 og udgik 1894 med præliminæreksamen. Han valgte den militære løbebane, blev officer 1898 og fik en alsidig uddannelse, både i geledet og inden for topografi og opmåling. Hans — efter den tids trange forhold — hurtige advancement vidner om saglig dygtighed, hvortil kom eminent menneskelige egenskaber, der overalt skabte respekt og en overordentlig sympati. Hans militære grader er det overflødig at anføre i enkeltheder, men han sluttede med stillingen som generalmajor og generalinspektør for fodfolket (1933—45).

Her vil vi især mindes ham som soraner; det lykkedes at formå ham til at indtage formandspladsen i Soransk Samfund (28. april 1949—24. april 1953), og hvilken formand fik vi ikke i ham! Straks efter sin tiltrædelse drog han til Sorø, »meldte« sig hos skolens rektor og indledte straks et lykkeligt samarbejde med skolen (hvad andre formænd naturligvis også har arbejdet på), han og Samfundet blev til enhver tid velkomne i Sorø. Med iver deltog han i Samfundets liv, der var ikke mange sammenkomster, uden at generalen var til stede og ved sin stilfulde optræden gav dem festivitas og glans. Alt gik med præcision, men tillige med munterhed. Bestyrelsesmøderne var i hans tid fester, ikke på grund af særlig udfoldelse af materiel art, men ved hans hygge og venskabelige indstilling til hver enkelt, det være sig grønne russer eller mere ærværdige samfunds-

støtter, alle lå vi under for hans charme og intense oplagthed.

Kun ét kan kritiseres: At han blot ønskede at fungere i én periode; det mangledes ikke på opfordringer til at fortsætte; men som klog general trak han sig tilbage i tide. Med fuld føje udnævntes han ved Samfundets 100 års jubilæum den 14. april 1962 til æresmedlem, og det glædede ham lige så meget, som det var en ære for Samfundet.

Den, der skriver disse linier, takker for venskab og forståelse; han var en god ven af Soraner-Bladet, hvis betydning som bindeled han i høj grad erkendte.

Omtalen af vor gamle formand kan ikke slutes uden at nævne hans djærve og fornøjelige hustru, Marie Christine Margrethe Jacobsen, f. Ørum, med hvem han levede i et langt, lykkeligt ægteskab gennem 55 år; hun døde 1961.

Æret være deres minde!

P. Sch.

Soranerfrokosten

Torsdag den 3. oktober 1963.

Det blev et meget »veltalende« frokostmøde; adskillige kammerater følte trang til at udfolde deres ciceronianske veltalenhed, og de »ledige« øjeblikke forløb med alskens muntre beretninger.

Præcis kl. 12,00 begav vi os op ad trappen til frokostlokalet, der som sædvanlig var prydet med Føniksflag, lys og blomster.

Cricketklubben *Soranerne* afholder

Jubilæumsandespil

onsdag d. 6. november kl. 19,30 i
Studenteforeningens Kongesal,
H. C. Andersens Boulevard 6.
Reserver dagen - mød talrigt op!

Uden for »dagsordenen« tog *Svend Clausen* straks ordet: Vor gamle formand og æresmedlem, generalmajor Carl Jacobsen er, siden vi sidst var samlet, gået bort. Hans datter indfandt sig i hans bolig for at forberede 85-årsfesten og fandt ham død. General Jacobsen havde en tid haft hjertebesværigheder, og hjertet kunne ikke bære forventningen. Han var en god ven af os alle, den mest elskede formand i de sidste 35 år. Aldrig vil vi glemme hans retlinethed, der forenedes med elskelighed og megen humor. Om ham går talrige historier, fælles for dem alle er, at de er uden malice. Lad os rejse os og mindes ham.

Kort efter stod næstformanden igen op for at byde velkommen og overbringe en hilsen fra formanden, der desværre ikke kunne være tilstede; han var til indvielse af Gulfraffinaderiet på Stignæs, som hans firma har været med til at bygge. Han fremviste derefter en meget smuk lille dirigentklokke, der bar inskriptionen: »Soransk

Samfund«; klokken var pludselig dukket op, og man søgte ved hjælp af dens emballage at få udgransket, hvem den ædle giver var; et øjeblik efter »tilstod« politimester *Børge Hebo*, hvem forsamlingen hyldede med en kraftig applaus. Endelig udbragtes et leve for skolen.

Så fik man tid til at hengive sig til bordets glæder, men længe varede det ikke, før *Clausen* atter udfoldede sig: I nutiden skal alt være nyt, det skal ikke holde ret længe, men hurtigt kasseres. Der er dog heldigvis også noget, der er varigt og durabelt, vi har her ved min side *Hans Elving*, der forleden blev 90. Vi takker dig for din utrolige vedholdenhed ved vor gamle forening; du repræsenterer det bevarende, det fortidige, der er så værdifuldt. Du kan måske fortælle os noget om tre sølvmedaljer, vi har fået fra dr. Kabells bo; de stammer fra din tid 1889—91 og er belønninger for roning og kaproning. Men forinden skal vor gamle ven have et kraftigt leve (det skete).

Efter præsentationen med årgange fra 90 (*Elving*) og nedefter, talte *Hans Elving*: Medaljerne kan jeg ikke sige noget om, da jeg aldrig har hørt til noget rohold, men jeg kan berette om to kammerater, der etablerede et fyrværkeri. I begyndelsen gik alt godt, men senere, da der på plænen foran akademiet skulle afbrændes nogle særlig snedige fyrværkerisager, viste det sig, at der under disse — uforvarende — var anbragt nogle slangeagtige tinger, der pludselig eksploderede med stor hvæsen og sprutten. Kabell mindes jeg med stor glæde som soldater-

korpssets fortrinlige leder. Da jeg efter min eksamen kom til København, opfordredes jeg meget energisk af daværende premierløjtnant Vald. Chr. Petersen, senere Palslev (hvis søn, Knud Palslev, '08, var tilstede) til at indtræde i Samfundet. 1901 var jeg tilstede i Sorø ved indvielsen af mindestenen for de i krigene faldne soranere. Så gik der en halv snes år i passivitet, men derefter kom jeg ofte i Samfundet, især til generalforsamlingerne, der dengang ikke som nu var nogen idyl. Senere kom deltagelse i frokosterne.

Jeg har altid været glad ved den venlighed, jeg har mødt, også hos de yngre. Det soranske kammeratskab er det, der samler os. Et leve for dette (bifald).

Clausen takkede *Elving*. Min beundring for den 90-årige er aldeles målløs (!). *G. N. Bugge* fortalte om et smukt eksempel på kammeratskab, nys afdøde W. A. Loehr hjalp ham, der stammede noget, ved at holde taleøvelser med ham, så han nu kan udtrykke sig nogenlunde. *Niels Bonnesen* fremhævede æresgæsten *Elwings* beskedenhed; han er trods sin alder en stor fodgænger, som det ikke er let at hamle op med, han runder med lethed *Farum sø* på en morgentur; vi hilser ham atter og håber at se ham endnu i mange år. *Schjærff* bragte hilsen fra *Otto Boserup*, der atter skulle på gigtsanatorium, og som var ked af ikke at kunne være med ved frokosterne, dem han glædede sig til som en lille dreng til sin fødselsdag. Tiltrådte beundringen for *Elving* og måtte påtale, at *Clausen* benyttede ordet målløs om sine orato-

riske præstationer. *Hoffgaard* bragte hilsen fra Sydslesvig og fra overbibliotekar Torben Glahn i Flensborg. *Heilmann* redegjorde for arbejdet med en soransk grammofonplade; en garanti var nødvendig og kunne måske rejses ved en subscription. Foreslog et udvalg til at modtage ønsker fra gl. soranere: han selv, *Hoffgaard* og måske flere andre. *Elberling* diverteerede med oplevelser fra overlærer Glahns tid (hans krævende latinundervisning bl. a.) og fra O.B. (Fatters) regime (Badning er nu frivillig, men Gud nåde og trøste den, der ikke deltager).

Nu var vi alle sammen mætte (i god forstand) og brød op efter en ualminde- lig fin sammenkomst. Vi mødes på ny torsdag den 7. november.

P. Sch.

Soranske penne

Justus Hartnack: Den ny filosofi. Leksikon over emner, begreber og argumenter. Berlingske Forlag. København 1963.

Da jeg i århundredets morgenrøde besøgte Københavns universitet, fulgte jeg obligatorisk (nogenlunde) forelæsningerne til filosofikum. Dengang doceredes filosofien af tre berømtheder: Den sociologisk-æstetiske Cl. Wilkens, hvis poetik studeredes med stort og varigt udbytte, den klare, kritiske, eksakte K. Kroman og den lune, menneskelige H. Høffding. Hos ham stiftede jeg bekendtskab med psykologi (eller psylogi, som han udtalte det i farten), logik samt hovedtræk af filosofiens historie. Frivilligt læste jeg senere enkelte af denne humanists an-

dre skrifter, hans Etik, Den store Humør og Danske filosoffer. Inspirerende virkede på mig den fine J. C. Kall, en fribåren personlighed, der afviste enhver metafysisk eller religiøs forklaring, hvad der tiltalte mig, der dengang i min uforstand mente at kunne ordne alt ud af egen magtfuldkommenhed.

Siden da har min berøring med filosofien været noget platonisk, dog har jeg gennem min historieundervisning snuset lidt til de forskellige filosofiske epoker.

Det afhjælper derfor et virkeligt savn, som det clichéagtigt hedder, både for mig og sikkert for mange andre, at Aarhusprofessoren *Justus Hartnack* (s. 30) med ovennævnte lille leksikon har givet en fremstilling af den moderne filosofi, dens emner, begreber, argumenter og personer. Gennemløber man bogen, det er for resten ikke det rigtige udtryk, for heftet er ingenlunde til at løbe til, får »et almindeligt menneske« et voldsomt indtryk af, hvor meget der er sket inden for filosofien siden det hæderkronede trekløvers dage. Men han får tillige mange gode og nyttige oplysninger, selv om det kan knibe for samme almindelige menneske helt at fatte den særlige filosofiske terminologi; dette er dog den uudviklede læsers fejl, og allerede ved yderligere læsning fremmes forståelsen og klarheden; der er derfor ingen tvivl om, at prof. Hartnacks leksikon giver god orientering, hvad der kan komme til nytte i forbindelse med skolens nye fag, idéhistorie.

Poul Schjærff.

Dødsfald

Forfatteren Louis Eugene Grandjean
* 2. marts 1898 — † 29. august 1963.

Få måneder efter sin 65 års fødselsdag døde forfatteren Louis E. Grandjean af en hjertelammelse i hjemmet på Linstowsvej i Rungsted.

Louis E. Grandjean var søn af grosserer S. J. Grandjean og hustru Anne Marie, f. Carlsen. Han mistede tidligt sine forældre og kom 10 år gl. på Sorø 1908; han udgik 1914 af II g.

Efter handelsuddannelse og ophold i Østen knyttedes han 1920 til forsikringsselskabet Baltica; her var han i årene 1933—41 underdirektør. Svagelig af helbred opgav han denne stilling og boede nogle år på Tersløsegaard, hvor han drev fåreavl. 1948—53. var han adm. direktør for Landsforeningen for Mentalhygiejne, hvis Antoniuspris til-

deltet ham 1954; han har endvidere 1927—38 været lektor i søforsikring ved Handelshøjskolen; i sine senere år boede han, afbrudt af et ophold på de Canariske Øer, i Ewalds hytte i Rungsted; huset har han skænket som en æresbolig for en dansk lyriker.

Grandjean var en dybt engageret, urolig og søgende natur, der i en række bøger gav udtryk for en aldrig standset higen og søgen, religiøst og mystisk betonet.

Hans produktion var stor og alsidig; han har skrevet om Herman Bang, Karen Blixen, Ewald og Hans Nansen; i flere skrifter behandlede han frimureriet; han har givet værdifulde bidrag til søforsikringens og skibsfartens historie, gjort rede for mentalhygiejnen og udsendt en roman, en digtsamling og et mysteriespil. Hans produktions-evne var uudtømmelig; alt, hvad han kom i berøring med, måtte han skrive om. Hans faglige skrifter er let tilgængelige — derimod var han ikke altid lige let at følge i sine personlige og filosofiske arbejder, men bestandig interessant og udbytterig at studere.

Særlig omtale fortjener hans forhold til Sorø. 1923—30 var han medlem af Soransk Samfunds bestyrelse; en tid stillede han sig derefter kritisk over for Samfundet; men bruddet heledes, og han var ved sin død medlem af Samfundet; hans bidrag til Soraner-Bladet er talrige, ca. 60 artikler og indlæg; også i min redaktørtid nød jeg godt af hans dybt funderede kendskab til det soranske.

Nu har hans urolige sjæl fundet hvile, men længe vil vi huske denne usædvanlige personlighed.

P. Sch.

Arkitekt Tyge Hvass

* 5. juli 1885 — † 4. september 1963.

Tyge Hvass var født på herregården Randrup i Jylland, søn af jægermester F. T. Hvass († 1932) og hustru f. Kopp. Den gamle, skønne, romantiske gård, familiemilieuet og de landlige omgivelser prægede han for livet; her fik han den formfølelse, der kendetegner ham som arkitekt. Sorø besøgte han i årene 1898—1901, han udgik af 3. real. I de samme år, dog til 1902, gik hans tvillingbroder Frantz på Sorø; han var grosserer og bortkaldtes, kun 42 år gl., 1928 efter en heftig lungebetændelse (se Soraner-Bladet, 13. årg., side 55).

På Sorø var blandt hans venner kredslæge i Brædstrup Holger Schmedes (1886—1946, s'04) og ekspeditionssekretær Axel Feilberg (IV'00), hvem jeg skylder tak for bidrag til Tyge Hvass' karakteristik.

Efter skolegang, formentlig i Aalborg, blev han murerlærling samme steds, gik senere på Kunstakademiet og fik 1908 ansættelse hos prof. Anton Rosen. Denne satte stor pris på Hvass og udsendte ham 1915 som konduktør ved opførelsen af den danske bygning på verdensudstillingen i San Francisco. 1925 fungerede han i samme stilling for professor Fisker ved den danske bygning på verdensudstillingen i Paris. 1919 foretog han for Nationalmuseet opmålinger af en række bygninger på de tidligere dansk-vestindi-

ske øer; salget af disse besiddelser smertede ham meget.

Som selvstændig arkitekt var han mester for en lang række udstillingsbygninger i udlandet og herhjemme, alle i en rolig, vel afbalanceret, usentimental »dansk stil«.

En arkitektkollega skriver: Hvass var i sit arkitektoniske arbejde knyttet til ældre dansk byggeskik. Han holdt af tegltage og murstensmure. Han byggede dog i en sober, moderne stil, langt fra overdrivelser, som vi så tit har set det.

Endelig har Tyge Hvass bygget mange villaer og etagehuse. Betydelige værker fra hans senere år er Det danske Hus og Den danske Kirke i Paris, Willumsen-museet i Frederikssund og Æbelholt-museet. Også dansk kunstindustri og dansk kunsthåndværks kvalitet har han bidraget til at højne.

Tyge Hvass var et sjælden godt menneske; ved bisættelsen karakteriseredes han som ædel; han var venlig, kendte en mængde mennesker og talte kun godt og fornøjeligt om dem. Altid loyal og elskelig.

P. Sch.

Direktør Otto Berg

* 17. maj 1899 — † 24. juli 1963.

Skønt direktør O. Berg i 1918 forlod Sorø Akademi som matematisk student, stod hans lyst til landbruget, og i 1919 blev han landvæsenselev på Palsgaard, og kun afbrudt af et års tjeneste som marinesoldat på fregatten »Ingolf«, fortsatte Berg sit »landmandsliv« som forvalter på gårdene Ødemark og Bellinge.

Men hans ophold på Palsgaard i 1919

blev alligevel afgørende for hans fremtid. Dels havde han i det år fået venner her, dels havde min fader allerede bemærket, at Berg ikke var nogen helt almindelig landvæsenselev. Da min fader i 1923 havde brug for en medarbejder i det endnu meget unge og beskedne firma Emulsion A/S, syntes det ikke at have været særlig vanskeligt at overtale Berg til at forlade landbruget. Indtil 1930 havde Berg erhvervet sig et grundigt kendskab til alle funktioner i Emulsion A/S, og da jeg var stærkt interesseret i at starte en fabrik for kunstfløde (på basis af en svensk opfindelse) betænkte jeg mig ikke på at bede Berg overtage såvel arbejdet med igangsættelsen som ledelsen af det nye lille firma »Credin«.

Når det var muligt for dir. Berg at føre Credin frem til det, firmaet er i dag, uden anden uddannelse som fabrikant og forretningsmand end den her omtalte, så skyldes det en ret enestående kombination af flid, sund sans, en bundsolid karakter og en lykkelig hånd til at vælge sine medarbejdere — fra den nederste til den øverste — og så evnen til at samarbejde, såvel med hver eneste medarbejder, som med alle udenfor firmaet, som han, med stor sikkerhed, forstod kunne blive til gavn for firmaets udvikling.

Det var den vederhæftighed, der udstrålede fra ham, som gjorde, at man straks fik tillid — ikke alene til at han havde forstand på det, han talte om, men til hele manden!

Indtil for få måneder siden var direktør Berg så rask, vital og idérig, så optaget og glad for alt det nye, han allerede havde fået sat i gang, så dø-

den kom ligeså uventet for ham som for os andre.

Jeg vil altid mindes ham som en mand, der — trods sine kun 64 år — nåede at løse sin livsopgave: At efterlade en blomstrende virksomhed med en sådan stab af dygtige medarbejdere, at de vil kunne fortsætte i hans ånd i mange år. Hans venskab gennem mere end 35 år er og bliver en meget positiv livsværdi for mig.

Palsgård, 7.-8.-63.

H. Schou.

Assistent Erling Henningsen

* 10. august 1905 — † 11. august 1963

Jeg regnede mig for at være en god ven af Erling Henningsen, selvom jeg ikke netop hørte til hans årgang, men min bror Bjørn Bay, og min fætter, Hans Henrik Bay, gik i klasse med ham.

Jeg selv kendte ham mest igennem hans bror, Olaf Henningsen, som jeg gik i klasse med lige fra Annette, til han døde i I g i 24.

Livet igennem blev jeg ved at holde forbindelsen med Erling Henningsen vedlige. Efter at Erling, der kom på Sorø 1916, havde taget sin realeksamen 1921, kom han i købmandslære hos købmand Frandsen på Storgade og fik senere ansættelse hos Alfred Benzons i København, så vidt jeg forstår som lagerforvalter, men han havde aldrig heldet rigtig med sig. Ramt af personlige sorger blev han også, mistede sin kone temmelig tidligt. Ved en firmaundersøgelse for TB viste det sig, at han havde tuberkulose, og så måtte han igennem det osse. Stadig vedligeholdte jeg forbindelsen med »Svante«.

som han blev kaldt på Sorø på grund af sin enorme størrelse, han blev da også fløjmand i Garden i sin soldatertid.

Og nu kommer vi til nogle af skæbnens lunefulde spil.

Svante havde efterhånden droppet al forbindelse med Sorø, undtagen mig, men så lunefuld er altså skæbnen, at da jeg en sommerdag sad i haven i Bøgebjerghus sammen med Hans Henrik Bay, kom der pludselig en knallert ned ad vejen, og det var naturligvis Svante!

Jeg præsenterede dem ikke for hinanden, og alligevel lød det: Davs, Svante! Davs Henrik! Endnu sælsommere: Efter at vi er kommet herover i Kærnehuset, kom min bror på besøg, og vi sad netop ved frokosten, da døren gik op. Det var selvfølgelig Svante! Davs, Svante! Davs, Bjørn! Og det endda, selvom de ikke havde set hinanden i 38 år! Men ikke nok med det: Da jeg i forgårs fik brev fra Svantes datter om hans død, var »Gaspeter«, realist fra 24, her netop på besøg. Også han var en god ven af Svante. »Gaspeter« var søn af daværende gasværksbestyrer Jensen i Sorø, og han og Svante havde roet sammen i Sorø-Roklub gennem mange år.

Mærkelig som ens skolevenskaber kan knyttes sammen, selv efter døden.

Frithjof H. Bay.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i november:

1. Forpagter *Aage Rønholt* (f. 1888), Frederiksbergallé 74, Kbhvn. V.
5. Købmand *Just Urban Hansen*, (f. 1903), Frederiksvej 8, Sorø.
7. Prof., dr. phil. & theol. *Johannes P. E. Pedersen* (f. 1883), Bjerregaardsvej 13, Valby.
8. *Oluf Bernt Suhr Bech* (f. 1878), på Sorø 1892—95.
8. Assurandør *Niels Wissing* (f. 1893), Søndergade 28, Vejle.
9. Overlæge *Pauli Thomas Dahl*, (f. 1898), Thorshavn, Færøerne.
10. Direktør *Carl Gotfred Nagel Kjerulff* (f. 1893), Sct. Mikkelsgade 14, Slagelse.
11. *Erling Jul. Alex Andrew Kjær* (f. 1903), — 1953 bogbindermester, vicekonsul, Snekkersten. Nu?
11. Handelsgartner *Jakob Mogens Andersen* (f. 1913), Stigsted pr. Odense.
13. Premierløjtnant *Hans Chr. Langkjær* (f. 1913), Næstved.
14. *Bjørn Jensen* (f. 1913), r'29. Ca. 1940 prokurist i Gustav Heedes Sukkervarefabrik, Vejle.
15. Repræsentant *Boe Schønau Skov Gjerløff* (f. 1913), r. '31.
15. Organist *Chr. Vestergaard-Pedersen* (f. 1913), Odense.
16. Journalist *Otto Donatsky* (f. 1913), Skovagervej 15, Charlottenlund.
17. *Svend Hansen* (f. 1898), på Sorø 1910—11.
18. *Bjørn Arni Larsen* (f. 1903), på Sorø 1915—16.
21. Forpagter *Niels Brock Ulrich* (f. 1903), Skjoldemose pr. Stenstrup.
22. *Henrik Gamst Suhr* (f. 1878), på Sorø 1891—96.
24. Kontorchef *Svend Nørgaard Andersen* (f. 1913), Sparekassen for København og Omegn, Niels Hemmingsensgade 24, Kbhvn. K.
26. Overlæge *Jens Chr. Rahbek* (f. 1883), Malmøgade 12, Kbhvn. Ø.
26. Fhv. proprietær, grosserer *Hans Poul Tønnesen* (f. 1893), r. '09.

26. Plantageejer *Holger Friis* (f. 1898), Tommerup st.
27. Ekspeditionssekretær *Peter Victor Axel Feilberg* (f. 1883), Aaboulevarden 86, Kbhvn. N.
27. Læge *Chr. Johs. Knudsen* (f. 1903), Lyngbyvej 51, Kbhvn. Ø.
27. Arkitekt *Ove Charles Lembcke* (f. 1913), Fredericia.
29. Anlægsgartner *Knud Albert Høfler* (f. 1893), Dannoch Street, Denver, Colorado, USA.

*

Under 4. september 1963 er professor, dr. phil., kammerjunker *Johan Justus Daniel Gustav Volmer Hartnack*, Aarhus, udnævnt til ridder af Dannebrogordenen.

*

Med udgangen af september trak bankbogholder *Axel Sevel* ('12) sig tilbage fra sin stilling i Banken for Sorø og Omegn. I over 50 år har Sevel været bankmand, siden 1916 i ovennævnte bank, hvor han har udført et overmåde indsigtfuldt og dygtigt arbejde. Hans store fritidsinteresse er musikken, og flere af hans kompositioner, bl. a. »A Wonderful Dream« er blevet bragt i radioen. — Fra 1. oktober er kasserer i samme bank *Ejnar Nielsen* (r. '17) udnævnt til hovedkasserer.

Samtidig med, at ambassadør *J. W. H. Eickhoff* med det fyldte 70. år afsluttede sin embedsgerning i dansk udenrigstjeneste, er også generalkonsul, dr. phil. *S. Th. Holst Weber* trådt ud af aktiv tjeneste på den danske ambassade i Nederlandene.

Dr. Holst Weber har i mange år været den kontinuitetsskabende ved den danske repræsentation i Nederlandene som honorær handelsattaché, men med en udenrigstjenstlig baggrund som kun de færreste beskåret. Som bestyrer af det danske gesandtskab i årene 1940—45 hvilede et stort ansvar på dr.

Overlærer Sibberns legat for en soraner

Ansøgning om dette legat indsendes inden den 1. december til undertegnede. Den stiles til skolerådet og må indeholde nøjagtige oplysninger om studium og økonomiske forhold. Ansøgeren skal for at komme i betragtning have gået mindst 3 år i Sorø Akademis Skole, have bestået en afsluttende eksamen ved skolen og fortsætte sine studier under trange kår.

Arne Østergaard.

Holst Webers skuldre, og mange — hidtil ukendte — vanskeligheder for danske i Nederlandene og for Danmarks interesser der, blev væltet over på en enkelt mand. Det ligger nu langt tilbage, og meget er glemmt, men man forstår, at dr. Holst Weber nærmest var blevet en institution ved den danske ambassade i Haag, en institution, der vel ikke længere har hjemsted på ambassaden, men som fortsat kan findes i Nederlandene, hvor dr. Holst Weber vil nyde sit otium.

Der er derfor næppe tvivl om, at der stadig vil blive trukket på dr. Holst Webers store viden, og at mange fortsat kan finde vej til Leiden.

REDAKTION:

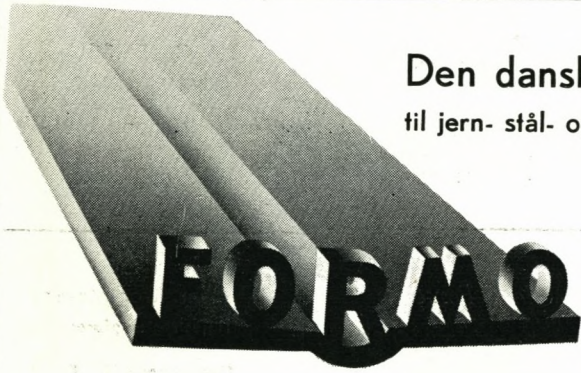
Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor *P. Schjærff*.
Tlf. 86 38 32.

EKSPEDITION:

Vesterbrogade 2 D, København V.
Direktør *C. C. Hoffgaard*, Central 1918.

Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København.

Den danske stålformkasse
til jern- stål- og metalstøberier

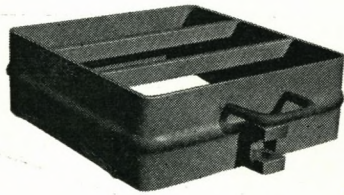

Leveres i størrelser
og udførelser
efter ønske

STAALKONTORET

Malmøgade 7 . København Ø

Telefon Tria * 6625

Japanica

PLAST

PLAST-FLASKER til alle formål

EGET FORMVÆRKSTED
EGET SILKETRYKKERI

LERHØJ 15, BAGSVÆRD
TLF. (01) 98 55 55

<p>Tlf. 4 - 134 1. kl. værelser og smukke selskabslokaler Største og førende</p> <h2>HOTEL POSTGAARDEN, SORØ</h2>	<p>TH. C. JENSEN 1ste KLASSES SKRÆDERI Vedelsgade 14 Telefon 358 Sorø</p>
<p><i>Krystal - Glas - Porcelæn</i></p> <p>Nørregades Glashandel NØRREGADE 30 - KØBENHAVN K - CENTRAL 12.922</p>	<p>Mogens Krog-Meyer Højesteretssagfører Gøthersgade 109, K Minerva 5800</p>
<p>HARBOE <i>Messina</i></p>	<p>SVEGÅRDS BOGHANDEL SORØ TLF. *27 . POSTKONTO 7163</p>
 <p>som friske appelsiner</p>	<p> FILTFABRIKEN NORDEN 1/2</p> <p>Lyngby Hovedg. 4, Lyngby Dir. Peter de Neergaard</p> <p>Advokat HARALD QVIST Landsretssagfører Mødeberettiget for Højesteret Frederiksberggade 25 C. 3264 - MI. 3364 Lrs. G. Tage Niensens efff.</p> <p>Kalundborg Shipping Agency J. Rødgaard Hansen statsaut. skibsmægler Kalundborg Befragtning og klarering Telex: 5477 Kalship Telefon: 1700</p>